

OPIS DOBREJ PRAKTYKI

1. Dane dotyczące gminy/powiatu

nazwa inicjatywy	Gmina dla przedszkolaków
nazwa gminy/powiatu	Gmina Stare Miasto
dokładny adres	Ul. Główna 16 b, 62-571 Stare Miasto
województwo	Wielkopolskie
telefon	+48 63 24 16 216
adres strony internetowej	www.stare-miasto.pl
faks	+48 63 24 16 580
adres e-mail	sekretariat@stare-miasto.pl

2. Rodzaj(e) podjętych działań (zaznacz):

- ✓ kształtowanie efektywnych systemów konsultacji społecznych i udziału obywateli w formułowaniu strategii rozwoju i prowadzenia polityki lokalnej lub regionalnej;
- ✓ wprowadzanie nowatorskich form demokracji lokalnej;
- ✓ rozwijanie systemów kontroli i komunikacji społecznej, ze szczególnym podkreśleniem przejrzystości procesów decyzyjnych władz gminy lub powiatu;
- ✓ oryginalne formy aktywizacji działalności obywatelskich i współpracy z organizacjami pozarządowymi;
- ✓ formy działalności z podmiotami gospodarczymi i ich samorządami na rzecz wspólnoty obywatelskiej i lokalnego rozwoju;
- ✓ działania na rzecz wychowania obywatelskiego, w tym pozaszkolne inicjatywy edukacyjne, działania na rzecz młodych mieszkańców gminy lub powiatu;
- decentralizację realizacji zadań publicznych, drogą przekazywania jej organizacjom obywatelskim lub jednostkom bliższym obywateli;
- ✓ Inne: działania mające na celu propagować inicjatywę obywatelską i udział w mieszkańców w konsultacjach społecznych. Działania polegające na pełnej komunikacji i promocji wykonywanych zadań wśród społeczeństwa.

3. Przedmiot działalności

Gmina Stare Miasto zapewniła pełnowymiarowy zakres opieki przedszkolnej dla wszystkich dzieci z jej terenu. Działania te były podjęte w wyniku oczekiwań i potrzeb społecznych mieszkańców oraz przy ich znacznym poparciu. W wyniku przeprowadzonych działań powstały liczne oddziały przedszkolne w miejscowościach na terenie gminy zapewniające szeroki wachlarz zajęć edukacyjno – wychowawczych. Obok infrastruktury przedszkolnej powstało przyjazne dla dzieci otoczenie w postaci ogrodu zimowego, ścieżek edukacyjno – przyrodniczych i placów zabaw.

4. Opis działań

Zapewnienie opieki przedszkolnej jest jednym z zadań gminy. Ta niezwykle istotna potrzeba społeczna została w gminie Stare Miasto w pełni zrealizowana. Na temat potrzeby zapewnienia wystarczającej ilości miejsc przedszkolnych dla dzieci informowali sami mieszkańcy. Samorząd podjął to wyzwanie i ukierunkował swoje możliwości finansowe i organizacyjne w celu zapewnienia pełnej edukacji przedszkolnej na najwyższym poziomie. Dzięki poparciu i wsparciu społeczeństwa udało się wybudować Innowacyjno-Integracyjny Ośrodek Edukacji Przedszkolnej w Starym Mieście. Powstały również w wyniku przebudowy lub remontu liczne oddziały przedszkolne na terenie wielu miejscowości w gminie. O pilności podjęcia powyższych działań mogą świadczyć liczby mówiące o ilości przedszkolaków na terenie gminy. W roku szkolnym 2009/2010 edukacją przedszkolną w gminie było objętych 115 dzieci, a 4 lata później w roku szkolnym 2013/2014 liczba przedszkolaków wzrosła ponad dwukrotnie i wynosiła 287 dzieci. Każdy mieszkaniec chcący wysłać dziecko do oddziałów Przedszkola Samorządowego miał taką możliwość.

Najtrudniejszym zadaniem dla samorządu była realizacja inwestycji dotyczącej budowy nowego budynku Przedszkola Samorządowego Gminy Stare Miasto. Inwestycja ta zakończyła się sukcesem, nowe przedszkole otwarto we wrześniu 2013 r.

Warto dokonać analizy przeprowadzonych działań skutkujących pomyślnością przedsięwzięcia. Przedszkole Samorządowe w Starym Mieście funkcjonuje od 1975 r. Wówczas funkcjonował oddział dla 18 dzieci. W 2005 powstał drugi oddział w Gimnazjum w Starym Mieście, a od 2008 zaczęły funkcjonować cztery oddziały w Starym Mieście (jeden w budynku przedszkola, drugi w budynku gimnazjum, trzeci na sali gimnastycznej, czwarty w Świetlicy Wiejskiej) oraz oddział zamiejscowy w Liścu Wielkim. W roku 2011 zostały utworzone kolejne trzy oddziały. W sumie działało już pięć oddziałów w Starym Mieście i trzy oddziały zamiejscowe: w Liścu Wielkim, Żychlinie i Modle Królewskiej. Ze względu na to, iż baza lokalowa dotychczasowego przedszkola była niewystarczająca na potrzeby przedszkolaków, wiele dzieci było zmuszonych do uczęszczania do przedszkoli w pobliskim mieście Konin. Jednocześnie na terenie gminy brakowało placówki wsparcia dziennego, w której szczególnie wsparcie otrzymałyby dzieci i młodzież niepełnosprawna oraz

pochodzące z rodzin dotkniętych problemem alkoholowym. Wszystkie te przesłanki sprawiły, że podjęto decyzję o budowie nowoczesnego obiektu.

Decyzja o budowie zainicjowana była **wnioskiem złożonym do Wójta Gminy Stare Miasto przez 500 mieszkańców gminy, Radę Rodziców i Przedszkole Samorządowe**, w efekcie którego 14 grudnia 2007r. odbyło się spotkanie władz samorządowych z Radą Rodziców i Dyrekcją Przedszkola. Na spotkaniu ustalono, że do końca czerwca 2008 r. przygotowana zostanie dokumentacja techniczna dotycząca rozbudowy placówki. Ponadto podjęto decyzję, że w przypadku braku możliwości pozyskania środków zewnętrznych rozbudowa przedszkola uwzględniona zostanie w projekcie budżetu na rok 2009 r.

Z uwagi na trudną sytuację finansową rozpoczęto intensywne działania na rzecz pozyskania środków zewnętrznych, które umożliwiłyby realizację inwestycji. Niestety budowa przedszkoli została wyłączona z Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2007 – 2013, co w konsekwencji zamknęło gminie drogę aby pozyskać na ten cel środki z Unii Europejskiej. W związku z tym podjęto starania o wsparcie inwestycji z budżetu państwa. Wielokrotnie wysyłano w tej sprawie wnioski podpisane przez mieszkańców gminy Stare Miasto do Prezesa Rady Ministrów oraz Marszałka Województwa Wielkopolskiego o wsparcie finansowe, angażowano posłów i senatorów. Niestety odpowiedź zawsze sprowadzała się do tego samego – edukacja przedszkolna jest zadaniem własnym gminy i **nie ma możliwości pozyskania środków z budżetu państwa na ten cel**. W październiku 2009 roku rozpoczęto budowę nowego budynku przedszkola pod nazwą „Innowacyjno – Integracyjny Ośrodek Edukacji Przedszkolnej”. Ze względu na brak zewnętrznych źródeł finansowania inwestycja finansowana była z budżetu gminy Stare Miasto.

W dniu 9 czerwca 2013 roku został zorganizowany „Festyn Rodzinny – Bawmy się Razem” mający na celu pozyskanie dodatkowych środków na doposażenie sal w nowym przedszkolu. Impreza odbyła się **z inicjatywy Rady Rodziców oraz Przedszkola Samorządowego w Starym Mieście**. Dzieci z każdej grupy zaprezentowały się w przygotowanej części artystycznej, były piosenki, tańce i wierszyki. Zebrano kwotę 15 tys. zł (z czego 5 tys. złotych w gotówce zebrano podczas trwania festynu, pozostała część kwoty wpłynęła od sponsorów na konto placówki). Pozwoliło to na zakup talerzy, sztuków, piasku, kostki brukowej, wykładzin do wszystkich sal, żaluzji pionowych, nawozu do trawników, kory, itp. W organizacji festynu wzięło udział 40 osób (rodzice, nauczyciele, pracownicy Zakładu Gospodarki Komunalnej w Starym Mieście).

Inwestycję zakończono w drugiej połowie 2013 r., a już we wrześniu w Innowacyjno – Integracyjnym Ośrodku Edukacji Przedszkolnej rozpoczęto rok szkolny. Obiekt wyróżnia się oryginalną i nowoczesną bryłą architektoniczną. W jego wnętrzu znalazł się ogród zimowy z naturalną roślinnością oraz sale zabaw stylizowane na komnaty zamkowe. **Niezwykłe atrakcyjnie prezentuje się „Baśniowy las” zlokalizowany tuż za przedszkolem**. Jest to ścieżka edukacyjno-przyrodnicza usytuowana, w której zainstalowano tablice informacyjne na temat przyrody leśnej, karmniki oraz nasadzono roślinność i zamontowano

ławki. Jest to wspaniałe miejsce wypoczynku i praktycznej edukacji dla przedszkolaków. **Realizacja ścieżki została wyróżniona nagrodą za działania proekologiczne przyznawaną przez Samorząd Województwa Wielkopolskiego.**

Podczas oficjalnego otwarcia obiektu zorganizowano konferencję regionalną pt.: **„Razem możemy lepiej – tworzymy dobry i przyjazny klimat dla każdej rodziny”**. Udział w niej wzięli m.in. Rzecznik Praw Dziecka Marek Michalak, Dorota Zawadzka – uznany psycholog dziecięcy, Starosta Koniński Małgorzata Waszak oraz Wojewoda Wielkopolski Piotr Florek, który stwierdził **„że ta staromiejska placówka to teraz najładniejszy budynek w Wielkopolsce”**. Podczas konferencji poruszono m.in. zagadnienia związane z: polityką prorodzinną, sytuacją rodzin wielodzietnych, radzeniem sobie z problemami wychowawczymi oraz problematyką niżu demograficznego. **W konferencji udział wzięło prawie 200 osób**, które na otwarciu Innowacyjno – Integracyjnego Ośrodka Edukacji Przedszkolnej przybyły z prezentami dla przedszkola i przedszkolaków. Dzieci otrzymały nowe zabawki, dyrektor generalny sieci dyskontów „Biedronka” ufundował 80 paczek ze słodyczami, zabawkami i przyborami plastycznymi. Dwóch przedsiębiorców zakupiło 5 rowerków – docelowo ma ich być co najmniej 10, aby przedszkolaki mogły utworzyć sekcję rowerową. Dzięki temu będą mogły zapoznawać się z organizacją ruchu drogowego i zasadami bezpieczeństwa na drodze już od najmłodszych lat. **Nowy obiekt, konferencja regionalna i uroczyste otwarcie odbiły się szerokim echem w mediach lokalnych i regionalnych.**

Uroczyste otwarcie nowego obiektu przedszkolnego w dniu 21 września 2013 r. wpisało się w obchody Ogólnopolskiego Dnia Przedszkolaka. Jest to święto ustanowione przez sejm RP z inicjatywy Rzecznika Praw Dziecka Marka Michalaka. Święto skłania do wywoływania szerokiej dyskusji społecznej o roli wczesnej edukacji i potrzebach małego dziecka. Dlatego też podczas otwarcia zorganizowano konferencję poświęconą powyższym zagadnieniom. Podkreślić trzeba, że w uroczystości otwarcia licznie udział wzięli mieszkańcy gminy i ich dzieci.

Powyższa inwestycja była strategiczna z punktu widzenia potrzeb społecznych w zakresie edukacji przedszkolnej. Z uwagi na fakt, że gmina Stare Miasto jest gminą dość rozległą (16 sołectw usytuowanych na 98 km²) było by dużym utrudnieniem dla rodziców, aby dowozić dzieci tylko do przedszkola w Stare Miasto. Dlatego właśnie **oddziały przedszkolne powstały również na terenie innych miejscowości w gminie.** W znacznej mierze to mieszkańcy tych miejscowości wnioskowali o utworzenie dodatkowych oddziałów przedszkolnych. Rolą samorządu było sprostać tym oczekiwaniom.

Biorąc powyższe pod uwagę zdecydowano się na kolejną inwestycję, tym razem w miejscowości Lisiec Wielki. **Przebudowano tam budynek komunalny na cele społeczno – kulturalne, w którym utworzono kolejne 2 oddziały przedszkolne z miejscami dla 65 przedszkolaków.** Warto wspomnieć, że to przedsięwzięcie uzyskało wsparcie od jednej z lokalnych firm (Intermarche), której właściciele (mieszkańcy gminy) **ufundowali**

przedszkolakom nowoczesny, kolorowy i bezpieczny plac zabaw. W oficjalnym otwarciu inwestycji licznie uczestniczyli mieszkańcy miejscowości i ich pociechy.

Wychodząc naprzeciw oczekiwaniom mieszkańców miejscowości Rumin oraz Żdzary **również tam zdecydowano się o utworzeniu kolejnych oddziałów przedszkolnych.** Warto tutaj wskazać przede wszystkim na genezę powstania oddziału w Ruminie. Tamtejszy oddział przedszkolny mieści się w budynku po zlikwidowanej Szkole Podstawowej. W wyniku reorganizacji oświaty w gminie oraz sytuacji demograficznej utrzymanie Szkoły Podstawowej nie było możliwe. Jednakże na terenie sołectwa mieszkańcy oraz radni przychylni się utworzeniu w budynku kolejnego oddziału przedszkolnego. **Dyrektor Przedszkola Samorządowego w Starym Mieście Bożena Kazmierczak podsumowała pomysł utworzenia punktu przedszkolnego w Ruminie:** *„To bardzo dobrze, że udało się wykorzystać istniejący budynek po Szkole Podstawowej na potrzeby przedszkolne. Dzięki temu dzieci mają kolejne miejsce, które zostało przystosowane specjalnie dla nich. Mieszkańcy Rumina nie będą musieli wysyłać swoich pociech do oddziałów w Starym Mieście. Obecnie w Ruminie mamy 25 przedszkolaków, którzy są zorganizowani w dwóch oddziałach. Przewidujemy, że liczba przedszkolaków może się zwiększyć w kolejnych latach. Dlatego w razie potrzeby jesteśmy w stanie przystosować dla dzieci kolejne pomieszczenia w budynku”.*

Oddział przedszkolny funkcjonujący w miejscowości Żdzary przy tamtejszej Szkole Podstawowej **stwarza uczęszczającym tam dzieciom szansę na szeroką edukację ekologiczną.** Szkoła Podstawowa w Żdzarach słynie z działalności proekologicznej i edukacji w tym zakresie. Szkoła nosi imię Miry Stanisławskiej Meysztowicz która jest inicjatorką akcji „Sprzątanie Świata” w Polsce, ponadto szkoła posiada tytuł „Promotora Ekologii”. **Niedawno na terenie szkoły wykonano projekt dotyczący wyposażenia ścieżki edukacyjno - przyrodniczej oraz izby ekologicznej.** Zainstalowano tam tablice dydaktyczne opisujące budowę lasu, gatunki drzew oraz zwierząt leśnych i ptaków. Wzdłuż wcześniej wytyczonej ścieżki zainstalowano ławki oraz siedziska dla dzieci w izbie ekologicznej. Dodatkowo wykonano nasadzenia roślinności wraz z tabliczkami informacyjnymi. **Przedszkolaki uczęszczające do oddziału w Żdzarach mają świetną okazję do nauki zasad ochrony środowiska i postaw ekologicznych.**

W celu zorganizowania edukacji przedszkolnej gmina Stare Miasto realizowała **projekty społeczne finansowane z funduszy unijnych.** Przykładem jest projekt pn. „Na dobry początek” realizowany w latach 2012-2014. W ramach ww. projektu na terenie gminy Stare Miasto powstały 3 punkty edukacji przedszkolnej: w Ruminie, Kazimierowie oraz Żdzarach. Pod opieką znalazło się 36 dzieci. Punkty działały w wymiarze 5 godzin dziennie od poniedziałku do piątku. Zostały wyposażone w meble, zabawki i sprzęt elektroniczny, który wzbogacił realizowane zajęcia.

5. Uzyskane efekty

Podsumowując działalność w sferze edukacji przedszkolnej w gminie Stare Miasto na przestrzeni ostatnich lat można stwierdzić, że cel jakim jest zapewnienie wystarczającej ilości miejsc przedszkolnych został w pełni osiągnięty. Świadczy o tym liczba przedszkolaków korzystających z efektów w/w działań. **W roku szkolnym 2009/2010 edukacją przedszkolną w gminie było objętych 115 dzieci, a już w roku szkolnym 2013/2014 liczba przedszkolaków wzrosła ponad dwukrotnie i wynosiła 287 dzieci.**

Opisane w niniejszym wniosku zadania **odzwierciedlają zaangażowanie społeczeństwa w określanie polityki rozwojowej gminy. Wnioski społeczeństwa o podjęcie konkretnych działań są wpisywane do planu budżetu gminy dzięki czemu jest możliwość ich realizacji. Jest to forma budżetu obywatelskiego, w którym to mieszkańcy współdecydują o tym jakie działania powinna priorytetowo podjąć administracja publiczna.** Mieszkańcy sygnalizowali potrzebę utworzenia nowych miejsc przedszkolnych deklarując jednocześnie wolę posyłania dzieci do gminnych oddziałów Przedszkola Samorządowego. Samorząd przychylając się do wniosków mieszkańców poczynił starania, aby na przestrzeni kilku lat stworzyć odpowiednią ilość miejsc w przedszkolu.

Na temat działań związanych ze zwiększeniem ilości miejsc przedszkolnych w gminie Stare Miasto licznie wypowiadały się lokalne media (wycinki prasowe w załączeniu):

- „Kolorowe przedszkole” – portal internetowy konin.lm.pl, 12.07.2013 r.
- „Przedszkole ruszy już we wrześniu” – portal internetowy wirtualnykonin.pl, 11.07.2013 r.
- „Innowacyjno-Integracyjny Ośrodek Edukacji Przedszkolnej” - portal internetowy koninskagazetainternetowa.pl, 24.09.2013
- „Otwarcie przedszkola z Rzecznikiem Praw Dziecka” - tygodnik „Przegląd Koniński” nr 39/2013 r.
- „Muszkietierowie na placu zabaw” - tygodnik „Przegląd Koniński” nr 35/2013 r.
- „Zmienili szkołę w przedszkole” - tygodnik „Przegląd Koniński” nr 35/2014 r.
- „20 mln zł gmina Stare Miasto pozyskała na projekty unijne” - tygodnik „Przegląd Koniński” nr 43/2014 r.
- „Doczekali się własnego punktu przedszkolnego” - portal internetowy wirtualnykonin.pl, 17.10.2014 r.
- „Gmina z nowym przedszkolem” – portal internetowy wirtualnykonin.pl, 29.10.2014 r.
- „Przedszkole w Ruminie ruszyło z dwoma oddziałami” - portal internetowy konin.naszemiasto.pl, 29.10.2014 r.
- „Rumin: przedszkole na miejscu” – portal internetowy TV Wielkopolska, 04.11.2014 r.

6. Oszacowanie nakładów poniesionych na organizację i realizację projektu

Największe koszty finansowe wygenerowała budowa i wyposażenie Innowacyjno – Integracyjnego Ośrodka Edukacji Przedszkolnej w Starym Mieście. Wyniosły one 4,2 mln zł. Koszty te musiał niestety w znacznej mierze ponieść samorząd gminny, rozkładając inwestycję na kilka lat. Udało się też pozyskać wsparcie od sponsorów prywatnych o wartości blisko 131 tys. zł, ponadto pozyskano wsparcie z PFRON – 180 tys. zł oraz z WFOŚiGW – 25 tys. zł.

Drugą pod względem wysokości kosztów inwestycją była przebudowa budynku komunalnego na cele społeczno – kulturalne w Liścu Wielkim, w którym funkcjonuje oddział przedszkolny. Inwestycja kosztowała blisko 478 tys. zł. Dzięki wsparciu sponsora wybudowano przy obiekcie plac zabaw.

Realizacja projektu unijnego pn. „Na dobry początek” również wygenerowała koszty. Wyniosły one 547 tys. zł, ale w tym przypadku udało się pozyskać znaczne dofinansowanie w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego w wysokości 525 tys. zł.

Przystosowanie oddziałów przedszkolnych dla potrzeb dzieci w Ruminie i Żdźarach nie wygenerowało, aż tak znaczących kosztów jak w przypadkach powyżej. Wiele prac udało się wykonać dzięki zaangażowaniu Zakładu Gospodarki Komunalnej Gminy Stare Miasto.

7. Czy napotkali Państwo trudności, z którymi należało się zmierzyć, aby zrealizować projekt?

Największymi trudnościami dla samorządu gminy Stare Miasto było zorganizowanie znacznej ilości miejsc przedszkolnych w stosunkowo krótkim czasie. Wymagało to poniesienia dużych nakładów finansowych, licznych negocjacji z wykonawcami robót oraz rozłożenia inwestycji w czasie.

8. Zalecenia dla innych jednostek samorządu terytorialnego zainteresowanych wdrożeniem projektu

Każda inwestycja musi zyskać poparcie społeczne oraz odpowiadać na potrzeby mieszkańców.